

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 28. august 2024 blev i sag nr. 100477:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 2/10 2023 har klageren bl.a. anført:

"Jeg har klaget til AP Pension over deres afgørelse i forbindelse med tab af erhvervsevne. De har fastholdt deres afgørelse og vurderer det på, at jeg ikke er arbejdsprøvet i det brede arbejdsmarked, spiser for meget smertestillende medicin og, at mit fleksjob ikke tilgodeser skånebehov for skærmarbejde.

Det er korrekt, at jeg ikke er arbejdsprøvet bredt, men kommunen har konkluderet, at det ikke vil påvirke min arbejdsevne. Samtidig forstår jeg ikke, hvorfor AP Pension ikke tilgodeser hvad den neuropsykologiske undersøgelse konkluderede og hvad speciallæge og hjerneskadekoordinator konkluderede, men ligger vægt på indtagelsen af panodil som slet ikke er retvisende. Mit forbrug er i dag langt under det anbefalede. Det er ikke konkluderet, at jeg har noget skånebehov for skærmarbejde. Tværtimod gør mit skærmarbejde, at jeg kan arbejde hjemmefra 2 dage om ugen som gør, at jeg i det hele taget kan arbejde 16 timer om ugen. Hvis jeg ikke havde den mulighed, ville jeg ikke kunne arbejde så mange timer. Det prøvede jeg også at uddybe i mit klagebrev, men det har AP Pension ikke kommenteret på.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At min ansøgning om tab af erhvervsevne godkendes"

Selskabet har den 19/12 2023 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagen angår en forsikringsdækning for tab af erhvervsevne under klagers firmapension i selskabet.

Firmapensionsaftalen er oprettet i 2013 i forbindelse med klagers ansættelse.

Som bilag A vedlægges brev af 4. december 2019 vedlagt pensionsbevis og som bilag B vedlægges gældende forsikringsbetingelser. Vilklårene for tab af erhvervsevnedækningen fremgår af s. 1 i pensionsbeviset og §§ 33–40 i forsikringsbetingelsernes på s. 9-15.

Hvad handler sagen om

Sagen angår spørgsmålet om, hvorvidt klager har ret til forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne efter den 1. marts 2022.

Klager har ret til en løbende forsikringsydelse og bidragsfritagelse, hvis erhvervsevnen nedsættes til halvdelen eller mindre.

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 33 (s. 9-12): ...

Sagens omstændigheder

Klager, der er født i ... er uddannet ... og har efterfølgende taget en [uddannelse]. Hun har før arbejdet som ... og fra oktober 2013 har hun arbejdet som ... jf. bilag C.

Klagers arbejdsopgaver består i ... Arbejdet er 90 % PC-arbejde, idet kommunikationen primært foregår pr. mail.

I januar 2015 var klager ude for en skiulykke, hvor hun efterfølgende var sygemeldt i 8 uger grundet

hovedpine, svimmelhed mv. Hun genoptog herefter arbejdet på deltid og øgede løbende sin arbejdstid, til hun i april 2016 fik forøgede hovedpinesmerter og blev indlagt på neurologisk afdeling, jf. bilag D. Der blev foretaget forskellige prøver, og resultaterne blev tolket som en virus meningitis.

Klager genoptog arbejdet den 3. juli 2016 og fra den 3. oktober 2016 arbejdede hun 30 timer om ugen, fra den 12. december 2016 arbejdede hun 32 timer om ugen, og fra den 9. januar 2017 til den 1. marts 2019 arbejdede hun 33 timer om ugen. Herefter gik hun op på fuld tid, jf. bilag E.

Klager havde fortsatte gener med hovedpine mv., og i november 2019 blev hun undersøgt på privathospitalet ... der vurderede, at hun havde nakkesmerter og -spændinger og ordinerede fysioterapi, jf. bilag F.

I februar 2020 oplevede klager en opblussen af hovedpinen, og hun blev i februar - april 2020 undersøgt i et forløb på [privathospital]. Hun anmodede om, at der blev foretaget prøver for meningitis, hvilket hospitalet fandt lidet sandsynligt, og de foretagne prøver var normale. [Privathospital] konkluderede, at der var tale om en accentuering af kronisk spændingshovedpine og foreskrev medicinsk behandling, hvilket klager imidlertid ville drøfte med sin egen læge. Hun afsluttede herefter.

I oktober 2020 udarbejdede klagers læge en specifik helbredsattest (fremlagt af klager). Det fremgår af lægeattesten, at forværringen af klagers hovedpine var opstået uden kendt årsag, ligesom

det anførtes, at de efterfølgende objektive undersøgelser ikke havde kunnet give en forklaring på den oplevede forværring.

Den 28. januar 2021 indgav klager en ansøgning om udbetaling ved tab af erhvervsevne til selskabet, jf. bilag H, og der blev også indsendt en lægeattest, jf. bilag I. Det fremgik af ansøgningen, at klager havde været sygemeldt fra den 1. marts 2020, og selskabet bevilgede herefter midlertidige udbetalinger til klagers arbejdsgiver fra den 1. juni 2020, hvor karenstiden var udløbet.

Fra den 27. juni 2020 til den 19. april 2021 var klager i et forløb hos neurolog ... jf. bilag J og K. Det fremgår af notaterne, at neurologen vurderede, at klager havde en spændingsudløst hovedpine. Det fremgår af journalen, at neurologen har et samarbejde med en fysioterapeut, således at han reducerer smerterne nonmedicinsk så meget som muligt i takt med, at neurologen reducerer smerterne medicinsk, ligesom de sammen vejleder om bedst mulig omlægning af dagligdagen, herunder optrapning af timetal vedrørende arbejdsfunktionen.

Neurologen ordinerede forskelligt medicin morgen og aften, og klager blev behandlet af fysioterapeuten.

Af et senere journalnotat fra neurologen fremgår det, at klager kun ville tage medicin om aftenen, og at hun ikke ønskede fysioterapi, da hun syntes, at det havde gjort ondt. Neurologen havde fortalt klager, at det er almindeligt, at man er øm de første gange efter fysioterapi, og hvis klager ikke blev behandlet for spændingshovedpinen med fysioterapi, ville hun ikke blive tilstrækkeligt bedre, men trods dette ville klager hellere gå til zoneterapi med akupunktur, hvilket neurologen ikke vurderede var lige så godt.

Af et notat fra den 19. april 2021 fremgår det, at klager fortsat ikke ville have fysioterapi og medicinsk behandling som anvist af neurologen, bortset fra Saroten til natten, og at hun gerne ville have sagen afsluttet og blive indstillet til fleksjob, da hun selv ikke mente, at hun kunne få det bedre. Hun blev herefter afsluttet.

Klager havde genoptaget sit arbejde med 12 timer om ugen den 16. juni 2020. Fra januar 2021 steg den ugentlige arbejdstid til 15 timer og fra juni 2021 var den ugentlige arbejdstid på 16 timer.

Det fremgår af kommunens beskrivelse af arbejdet, at klager arbejdede fra tirsdag til fredag med 4 timer om dagen, og hun arbejdede delvist hjemmefra, jf. bilag L. Det fremgår desuden, at årsagen til, at klager havde fri om mandagen, er at hun ofte var helt smadret efter en weekend med mand og børn.

Det fremgår andetsteds i den kommunale journal, at klager var trappet lidt ned i medicin, efter hun var stoppet hos neurologen, og at kommunen ikke mente, at det var hensigtsmæssigt, at klager havde meget skærmarbejde, jf. bilag M.

Klager gav imidlertid udtryk for, at hun mente, at hendes nuværende arbejde var hensigtsmæssigt,

men at hun ikke kunne arbejde mere end 16 timer om ugen, men den kommunale sagsbehandler mente, at klager skulle afprøves i en anden jobfunktion, jf. bilag N. Klager var imidlertid bekymret for at blive opsagt, hvis hun blev taget ud af sin jobfunktion.

Ifølge notatet anmodede klager om, at sagsbehandleren tog kontakt til Hjerneskadecentret, hvilket sagsbehandleren ikke mente, at klager kunne have gavn af, da klager var i stand til at klare hverdagen både på job og i hjemmet med mand og 3 børn, hvor hun klarerede daglige opgaver uden tiltagende hovedpine. Sagsbehandleren rettede alligevel henvendelse til kommunens hjerneskadekoordinator, som svarede, at klager ikke var i målgruppen for henvisning til hjerneskerådgivning eller centret, men at hjerneskadekoordinatoren godt kunne tage en snak med klager. Ifølge notatet er hjerneskadekoordinatoren er uddannet som ergoterapeut.

Herefter udarbejdede hjerneskadekoordinatoren et notat (fremlagt af klager). Det fremgår af notatet, at det er baseret på samtale med klager på lidt over en halv time. På dette grundlag konkluderede hjerneskadekoordinatoren, at det ikke ville være hensigtsmæssigt at sende klager i en arbejdsprøvning, da hun ville skulle bruge for lang tid til at tilpasse sig.

Efterfølgende indhentede kommunen en neuropsykologisk erklæring fra psykolog ... (fremlagt af klager). Psykologen gennemførte en testning, der viste et præstationsniveau inden for middelmådet, men med nogle markante udsving. Psykologen konkluderede, at klager havde nogle kognitive vanskeligheder, der var betinget af smerteproblematikken, og at hendes arbejdsevne var varigt og væsentligt begrænset. Han mente, at hun profiterede af, at hun arbejdede med kendte rutiner, og at hun ville skulle tilegne sig nye rutiner og information, hvis hun skulle afprøves på en anden arbejdsplads.

Kommunen indhentede desuden en speciallægeerklæring fra neurolog ... (fremlagt af klager). Det fremgår af erklæringen, at klager led af kronisk spændingshovedpine, og at der kunne være et element af medicinoverforbrugshovedpine. Den kroniske hovedpine skønnedes at påvirke klagers erhvervsevne.

Efterfølgende udarbejdede kommunen rehabiliteringsplanens forberedende del, jf. bilag O. Det fremgår af bilaget, at klager klarer alle dagligdags opgaver i hjemmet såsom morgenmad, kørsel af børn, madlavning, tøjvask, hundeluftning mv., og hvis der er overskud, løber hun en lille tur. På dårlige dage må andre tage over. Klager har 3 børn og en mand, så der er rigeligt at se til.

På et møde den 12. januar 2022 indstillede kommunens rehabiliteringsteam klager til fleksjob, jf. bilag P. Det fremgår af referatet af mødet, at rehabiliteringsteamet mente, at klagers nuværende arbejdsområde kan anvendes bredt i forhold til arbejdsmarkedet, og at der lægges vægt på en dynamisk proces, da skånebehov og arbejdsområde kan ændre eller udvide sig over tid, herunder bør der laves en konkret vurdering af arbejdsevne i forhold til fremtidige konkrete virksomhedspraktikker såvel som i fleksjob over tid.

Efterfølgende blev klager ansat i fastholdelsesfleksjob hos sin nuværende arbejdsgiver, jf. bilag Q. Kommunen vurderede, at klager har en effektivitet på 100 % i de 16 timer, hun arbejder i fleksjobbet, jf. bilag R.

De midlertidige udbetalinger fra forsikringen var blevet forlænget til den 17. januar 2022, hvor selskabet meddelte klager, at udbetalingerne ville ophøre fra den 1. marts 2022, jf. bilag S.

Selskabet henviste til, at man var gået over til at vurdere det generelle erhvervsevnetab, og at sagen havde været forelagt for to af selskabets lægekonsulenter med speciale i almen medicin og neurolog, der vurderede, at klagers generelle erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettigende grad.

Klager klagede over afgørelsen, jf. bilag T, men selskabet meddelte den 7. juni 2022, at sagen igen havde været forelagt for selskabets lægekonsulenter, og at det fortsat var selskabets opfattelse, at klagers generelle erhvervsevne var nedsat, men ikke i dækningsberettiget grad, jf. bilag U.

Herefter klagede klager igen, men selskabet meddelte den 28. november 2022, at afgørelsen blev fastholdt (fremlagt af klager).

I forbindelse med sagens behandling hos selskabet har den været forelagt flere gange for tre af selskabets lægekonsulenter, hvor de to har speciale i neurologi og den tredje har speciale i almen medicin. Lægekonsulenterne vurderer, at det er usikkert, om der er sammenhæng mellem klagers nuværende hovedpinegener og skiulykken i 2015 og meningitissen i 2016, og at årsagen til klagers nuværende gener er uafklaret, men formentligt er udløst af spændinger.

Selskabets lægekonsulenter vurderer desuden, at der ikke er gennemført tilstrækkelig behandling af klagers gener, idet klager har takket nej til den fysioterapi og medicinske behandling, der blev anvist af neurolog ... og at tilstrækkelig behandling kunne have bedret hovedpine og dermed erhvervsevnen. Det er endvidere uklart, om klager har reduceret sit indtag af panodiler mv., som efter neurolog ... vurdering kan have betydning for hovedpinegenerne.

Lægekonsulenterne påpeger, at klager har fremsatet upåvirket i forbindelse med de foretagne undersøgelser, og at hun i forbindelse med den neuropsykologiske undersøgelse har redegjort opfaldende uden udtrætning. Det bemærkes, at en neuropsykologisk undersøgelse sædvanligvis tager 2 - 3 timer. Dertil kommer, at klager løber og træner i fitnesscenter – de fleste med spændingshovedpine har ofte gavn af bevægelse, men mere at gå en tur fremfor at løbe.

Dertil kommer, at klager arbejder med at udfærdige udbud med arbejdstimerne foran en skærm, hvilket ikke er hensigtsmæssigt for en person med hovedpine og kognitive gener, og at det er vurderingen, at ændrede arbejdsopgaver mindre fokuseret foran skærm vil kunne betyde et øget timetal.

Samlet set vurderer lægekonsulenterne, at klagers generelle erhvervsevne er reduceret, men ikke i dækningsberettigende omfang.

Selskabet kan tiltræde lægekonsulenternes vurdering og har derfor fastholdt afvisningen.

Som følge heraf har klager indgivet klage til nævnet.

Begrundelse for selskabets afgørelse

Selskabet fastholder afgørelsen.

Den 1. marts 2022, hvor udbetalingerne blev stoppet, var klager tilkendt fleksjob, og tilstanden stationær ifølge de lægelige akter, og selskabet havde derfor fornødent grundlag for at overgå til en vurdering af den generelle erhvervsevne.

Det er selskabets vurdering, at det ikke er dokumenteret af klager, at hun opfylder betingelserne for at modtage varig løbende dækning ved tab af erhvervsevne. Der er ikke helbredsmæssige og kommunale oplysninger, der dokumenterer, at klager ikke er i stand til at varetage et arbejde på mindst halv tid indenfor et bredere udsnit af relevante erhverv og jobs, der tilgodeser klagers skånehensyn, og at klager med de rette skånehensyn ikke være i stand til at tjene mere end halvdel af, hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse, erfaring og alder kan tjene inden for samme geografiske område.

De helbredsmæssige oplysninger dokumenterer ikke, at klagers generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende omfang.

Klager lider af hovedpine af skiftende intensitet og kognitive gener, der må antages at skyldes smerteproblematikken. Årsagen er uafklaret, men mest sandsynligt betinget af spændinger. Der er beskrevet begrænsede objektive fund, hvor der ikke beskrives helbredsgener, der er uforenelige med varetagelsen af et erhverv på mindst halv tid, hvis der tages behørigt hensyn til klagers skånehensyn.

Ifølge de lægelige akter vil fysioterapi og ændret medicinsk behandling kunne have en god effekt på klagers spændingshovedpine og dermed kunne bedre hendes funktionsniveau. Klager har imidlertid ikke taget imod relevante neurologiske behandlingstiltag for at reducere hendes spændinger i form af fysioterapi og medicinsk behandling, idet hun i vidt omfang selv har tilrettelagt sin behandling, og hun er ikke blevet vurderet på hovedpineklínik.

De læger, der har set klager, har vurderet, at klagers arbejdsevne er nedsat, men der er ingen læger, der har vurderet, at klager ikke kan arbejde i halv tid i hensigtsmæssige erhverv. Den neuropsykologiske undersøgelse har vist lettere kognitive gener, og klager formåede at redegøre for sin problematik uden udtrætning i forbindelse med den lange neuropsykologiske undersøgelse. Det fremgår ikke, at der har været holdt pauser undervejs.

Dertil kommer, at en del af klagers hovedpinegener må antages at skyldes et medicinoverforbrug, der vil kunne reduceres.

De kommunale oplysninger dokumenterer heller ikke, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettigende omfang.

Efter skiulykken i 2015 og klagers meningitis i 2016 var klager i stand til at arbejde i mere end 30 timer om ugen i flere år, og der foreligger ikke lægelig dokumentation for en helbredsmæssig forværring, der kan begrunde, at klager nu alene kan arbejde 16 timer om ugen. Det fremgår således

af de lægelige akter, herunder specifik lægeattest fra egen læge fra oktober 2020, at der ikke er fundet nogen forklaring på klagers oplevelse af en forværring af hovedpinen.

Dertil kommer, at klager kun er blevet arbejdsprøvet i sit tidligere erhverv, selv om det næsten udelukkende består af hovedbelastende skærmarbejde, der ikke er hensigtsmæssigt for en person med hovedpine og kognitive gener. Kommunen har ikke udfordret klagers oplysninger om, at arbejdet er passende, blot fordi klager kan arbejde hjemmefra.

Klager har således ikke gennemgået en sædvanlig kommunal arbejdsprøvning indenfor det brede arbejdsmarked.

Det er ikke godtgjort af klager, at hun ikke vil kunne gennemgå en sædvanlig arbejdsprøvning. Der kan ikke lægges vægt på notatet fra kommunens hjerneskadekoordinator, der ikke har en lægefaglig baggrund og har baseret sin vurdering på en halv times besøg hos klager.

Det fremgår heller ikke af de lægelige oplysninger, at klager ikke vil kunne gennemgå en arbejdsprøvning. At klager ifølge den neuropsykologiske erklæring vil have brug for en periode for at kunne indlære nye rutiner og omstille sig, betyder ikke, at hun ikke vil kunne gennemgå en arbejdsprøvning.

Det kommunale forløb bærer præg af, at klager i vidt omfang har fået lov til at styre processen, og at formålet har været at fastholde klager i et fleksjob hos [virksomhed].

Fordi klager ikke har gennemgået en sædvanlig bred arbejdsprøvning, er det ikke afklaret, om hun vil kunne arbejde i flere timer i mere hensigtsmæssige arbejdsfunktioner. Der er en formodning for, at en person, der lider af hovedpine og kognitive gener, vil kunne arbejde i flere timer i et erhverv, der ikke indebærer så meget hovedbelastende skærmarbejde, og efter rets- og nævnspraksis kommer det klager til skade ved vurderingen, at dette ikke er forsøgt.

Trods det uhensigtsmæssige arbejde er klager i stand til at arbejde 16 timer effektivt om ugen.

Det er heller ikke afklaret, om klager vil kunne arbejde i flere timer i sit nuværende fleksjob. Hun arbejder tæt på halv tid, og det fremgår af referatet fra mødet i rehabiliteringsteamet, at der er mulighed for en udvikling af arbejdsevnen. Dette er ikke forsøgt, hvilket kommer klager til skade.

Der er ingen lægelig begrundelse for, at klager holder fri om mandagen.

Dertil kommer, at klager klarer alle dagligdags pligter i hjemmet med 3 børn og en mand, og at hun derudover formår at løbe og træne.

Som følge af ovenstående anmoder selskabet om, at klagen afvises."

Klagerens advokat har i brev af 1/4 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Klagers påstand:

Indklagede skal anerkende, at klager har ret til forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne efter den 1. marts 2022.

Klager har noteret sig indklagedes indlæg af 19. december 2023.

Ad hvad handler sagen om:

Klager er enig i indklagedes angivelse af sagens genstand: *'Sagen angår spørgsmålet om, hvorvidt klager har ret til forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne efter den 1. marts 2022.'*

Ad sagens omstændigheder:

Indklagedes angivelse af sagens omstændigheder suppleres som følger:

Skiulykke i januar 2015:

Årsag til nærværende sag er den skiulykke klager var ud for i januar 2015. En voldsom ulykke, hvor klager væltede på ski under høj hastighed. Klager slog mange kolbøtter og havde flere sammenstød med bjerget/klipper før hun stoppede. Klager mistede bevidstheden og blev fløjet væk i en helikopter. Styrter medførte en flækket forand, bøjede ribben og hjernerystelse. Efter hjemkomst kontaktede klager egen læge som anbefalede klager at blive hjemme i en uge.

Arbejds- og sygdomsforløb:

Efter en uge hjemme tog klager på arbejde. Klager måtte sygemelde sig efter få dage, da hun kastede op grundet hovedpine og svimmelhed.

I marts/april 2016 forværres klagers tilstand og hun bliver indlagt på Neurologisk afd. [hospital]. Hen udredes klager i forhold til meningitis og der iværksættes et behandlingsforløb, jf. bilag D.

Klager har siden ulykken i januar 2015 kæmpet for at komme tilbage på fuld tid i forhold til hendes arbejde, familieliv og fritidsliv. Klager har været sygemeldt af flere omgange. Forløbet i forhold til klagers arbejde var kendetegnet ved, at klager 'arbejdede sig op til' at arbejde et vist antal timer. Efter kort tid måtte klager dog kapitulere grundet kronisk hovedpine og sygemelde sig igen.

Klager har forsøgt mange ting for at slippe af med hendes kroniske hovedpine bl.a. gået til fysioterapi, kiropraktor, kraniosakral terapi, funktionel neurologi, osteopat, været på smerteklinik, zoneterapi, akupunktur og heling. Intet har hjulpet i væsentlig grad.

Klager tog selv kontakt til Neurolog ... da hun ønskede at afprøve medicinskbehandling og ventetiden via det offentlige var meget lang. Neurolog ... havde et samarbejde med en fysioterapeut, som klager fik behandling af flere gange, ligesom klager blev behandlet medicinsk. Klager oplevede ingen bedring ved denne behandling – tværtimod.

Fleksjob:

Klager kom i jobafklaring ved Jobcenter ... jf. bilag L, M, N, O, P, Q, R.

Det fremgår af bilag P, sidste side, at rehabiliteringsnævnet har vurderet klagers situation som følger: *'Rehabiliteringsteamet vurderer at [klageren] er afklaret i forhold til uddannelse og beskæftigelse, og at hun ikke kan arbejde på ordinære vilkår. Dette begrundes med at [klageren] vurderes afprøvet i forhold til ethvert erhverv og at alle relevante tilbud efter lov om aktiv beskæftigelses-*

indsats, samt andre foranstaltninger i forhold til at opnå ordinær beskæftigelse har været afprøvet og vurderes udtømte.

Det vurderes formålsløst at iværksætte yderligere udviklende foranstaltninger, da alle relevante skånehensyn har været tilgodeset i udviklingsforløb og vurderes at have givet et retvisende billede af arbejdsevnen.

Teamet har i sin indstilling lagt særlig vægt på oplysningerne fra fastholdelseskonsulenten og sammenhængen til helbredstilstanden, hvor der vurderes at være god overensstemmelse mellem det fremviste funktionsniveau og helbredstilstanden.

[Klageren] vurderes at have varige og så væsentlige begrænsninger i arbejdsevnen, at hun ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Teamet er opmærksom på, at [klageren] ikke har deltaget i en udviklende og afklarende virksomhedspraktik i en ekstern virksomhed. Ud fra en samlet vurdering, herunder vurderingen fra neuropsykologen, vurderes det, at en ekstern virksomhedspraktik vil medføre en forværring af hendes funktionsniveau indtil hun er bekendt med nye arbejdsopgaver. Teamet vurderer, at nuværende arbejdsområde kan anvendes bredt i forhold til arbejdsmarkedet.

Der peges på fleksjob, hvori der lægges vægt på en dynamisk proces, da skånebehov og arbejdsevne kan ændre eller udvikle sig over tid, herunder bør der laves en konkret vurdering af arbejdsevne i forhold til fremtidige konkrete virksomhedspraktikker og fleksjob.

[Klageren] arbejdsevne ses som en åbning for, at der kan ske udvikling i timer, effektivitet og/eller opgaver i virksomhedspraktikker såvel som i fleksjob over tid.

Forventet ansættelse i fastholdelsesfleksjob hos [virksomhed]. [Klagerens] arbejdsopgaver er

Skånehensyn:

- Nedsat tid
- Behov for flere og faste pauser,
- Behov for en ugentlig restitutionsdag
- Undgå fysisk belastende arbejdsopgaver
- Fleksibel mødetid (der vil være tale om mulighed for en eller flere hjemmearbejdsdage om ugen)
- Behov for varierende arbejdsopgaver/arbejdsstillinger.'

Den 1. februar 2022 etableres fastholdelsesfleksjob, jf. bilag R med følgende vurdering af arbejdsevne:

'Virksomhedens forventede ugentlige arbejdstid: 16

Jobcentrets forventning til ugentlig arbejdstid: 16

Jobcentrets vurdering af arbejdsintensitet (i %): 100

Effektive arbejdstimer: 16

Jobcentrets begrundelse for angivne vurdering af arbejdsevne: På baggrund af nedenstående særlige vilkår er arbejdsevnen vurderet til 16 timer ugentligt med en arbejdsintensitet på 100 %.

Særlige hensyn, fx skånebehov, arbejdspladsindretning, arbejdstidens placering, instruktion ved opgave: Nedsat tid – behov for flere og faste pauser, - Behov for en ugentlig restitutionsdag – undgå fysisk belastende arbejdsopgaver – fleksibel mødetid (der vil være tale om mulighed for en eller flere hjemmearbejdsdage om ugen) – behov for varierende arbejdsopgaver/arbejdsstillinger'.

Klagers hoved bliver desværre påvirket af alt stimuli. At sidde ved en skærm er hverken værre eller

bedre end andet. Blandet andet er det at køre bil meget hårdt for hendes hoved. Klager har kognitive skader, der både påvirker hukommelsen og koncentrationen. Det er hårdt for klagers hoved blot at huns står op og gør sig klar. Klager har behov for pauser i løbet af hendes arbejdsdag ellers kortslutter hovedet og ud over hovedpine kommer svimmelhed, kvalme og susen for ørene.

Klagers flexjob og de omfattende særlige hensyn er årsag til at klager kan magte sit nuværende job. Arbejdsdagen er fleksibel og kan tilpasses klagers 'dagsform'. Den planlagte rytme for klagers 16 timers arbejdsuge er, at klager arbejder 2 dage hjemmefra og 2 dage kører hun ind på kontoret. Det er meget forskelligt, hvilke dage klager arbejder hjemme og hvilke dage hun er på kontoret. Det

kommer meget an på graden af klagers hovedpine. Klager vågner således hver dag med voldsom hovedpine, som gør, at hun har behov for en rolig morgen. Oftest hjælper det at komme op og i gang og hovedpinen fortager sig lidt, men der er også dage, hvor jeg ikke bliver klar til kl. 8.00 eller

kan overskue at køre ind på kontoret.

Den fleksibilitet klager har gør, at hun kan lave hendes dag om og arbejde hjemmefra i stedet for eller rykke rundt på hendes timer, så hun arbejder, når hovedet tillader der. Uden den fleksibilitet ville klager være konstant stresset over de mange dage, hvor det ikke ville lykkes hende at komme på arbejde. Hvilket i sidste ende vil forstærke hendes hovedpine og forringe arbejdslevnen.

Klagers arbejdslevne/klagers påstand:

Det gøres gældende, at klagers generelle erhvervslevne er nedsat i dækningsberettiget omfang. Dækningsberettiget omfang er et erhvervslevnetab på mindst halvdelen.

Det gøres til støtte herfor gældende:

1. Klager er blevet grundigt udredt hos Jobcenter ... jf. bilag L, M, N, O, P, Q, R. Jobcenter ... har haft adgang til klagers lægejournaler. Fastholdelseskonsulent har fulgt klager gennem flere sygemeldingsperioder, herunder de forskellige tiltag i forhold til arbejdstid, tilrettelæggelse af arbejdsopgaver, hjælpemidler osv. I forhold til at fastholde klager i hendes arbejde.

Rehabiliteringsteamet har lavet et grundigt arbejde i forhold til klager og specifikt forholdt sig til om der var behov for yderligere arbejdsprøvning jf. bilag P:

'Teamet er opmærksom på, at [klageren] ikke har deltaget i en udviklende og afklarende virksomhedspraktik i en ekstern virksomhed. Ud fra en samlet vurdering, herunder vurderingen fra neuropsykologen, vurderes det, at en ekstern virksomhedspraktik vil medføre en forværring af hendes funktionsniveau indtil hun er bekendt med nye arbejdsopgaver. Teamet vurderer, at nuværende arbejdsområde kan anvendes bredt i forhold til arbejdsmarkedet'

Indklagedes kritik af jobcenter ... indsats og betragtning om, at det kommunale forløb bærer præg af, at klager i vidt omfang har fået lov til at styre processen, og at formålet har været at fastholde klager i et fleksjob hos [virksomhed] er grundløs og udokumenteret.

Fakta er, at klagers arbejdsevne er blevet grundigt udredt og, at der under denne udredning har været fokus på om det var nødvendigt/hensigtsmæssigt at lade klager indgå i en udviklende og afklarende virksomhedspraktik i en ekstern virksomhed. Dette blev ikke vurderet nødvendigt/hensigtsmæssigt, da det blot ville forværre klagers funktionsniveau.

Ligeledes har rehabiliteringsteamet vurderet, at klagers arbejdsområde kan anvendes bredt i forhold til arbejdsmarkedet.

På baggrund af denne udredning indstilles klager til fleksjob på 16 timer pr. uge. 16 timer pr. uge er en anerkendelse af, at klagers generelle erhvervsevne er nedsat med mere end halvdelen.

Ankenævnet for Forsikring kan lægge til grund, at klagers generelle erhvervsevne er nedsat med mere end halvdelen.

2. Indklagede henviser til indklagedes egne lægekonsulenter og at disse lægekonsulenter vurderer, at klagers erhvervsevne ikke er nedsat med mere end halvdelen. Indklagedes egne lægekonsulenters vurdering afvises.

3. De i sagen fremlagte akter (bilag A – U) giver ikke grundlag for indklagedes konklusion om, at klagers erhvervsevne ikke er nedsat med mere en halvdelen.

4. Klager har til belysning af hendes helbredsmæssige og erhvervsmæssige situation kontaktet speciallæge i neurokirurgi, overlæge dr. med ... Som bilag 1 fremlægges neurologisk speciallægeerklæring af 10. marts 2024. Det fremgår af erklæringen, at overlæge dr. med ... vurderer, at klagers samlede kapacitet i hverdagen svarer til et erhvervsevnetab på mere end halvdelen. Klager kan tilslutte sig denne vurdering."

Selskabet har i brev af 30/4 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Bemærkninger til klagers indlæg

Selskabet er enig i, at årsagen til sagen er klagers skiulykke i 2015.

Selv om klager var ude for noget, der blev tolket som en virusmeningitis i 2016 (bilag D), er en virusmeningitis ikke det samme som den alvorlige sygdom bakteriel meningitis, som der ind i mellem tales om i medierne.

Der er ikke gjort relevante lægelige fund efter skilykken og virusmeningitten, for der blev ifølge journalen i bilag G ikke fundet nogen lægelig årsag til den forværring, som klager oplevede i 2020.

Det er derfor af stor betydning, at klager arbejdede sig op på 30 - 33 timer om ugen i perioden fra den 3. oktober 2016 til den 1. marts 2019, og at klager arbejdede på fuld tid i perioden fra den 1. marts 2019 – 1. marts 2020. Det er misvisende, når klager anfører i indlægget, at hun kun kunne arbejde på fuld tid i kort tid. Der er ikke lægelige fund, som påviser en lægeligt begrundet forværring og forklarer, hvorfor klager i dag kun arbejder i 16 timer om ugen.

Klager anfører, at hun har forsøgt mange former for behandling, men det fremgår af bilag J og K, at klager har afvist at følge behandlingen hos neurolog ... selv om neurologen havde gode erfaringer med behandlingsforløbet. Årsagen var efter det oplyste, at klager ønskede at få sagen afsluttet og tilkendt fleksjob.

Det fastholdes, at klager ikke er fyldestgørende arbejdsprøvet indenfor det brede arbejdsmarked. Hun arbejder i 16 timer om ugen i et job, der udelukkende foregår foran skærm og således er hovedbelastende. Ifølge selskabets neurologiske lægekonsulent er det muligt, at klager vil kunne arbejde i flere timer i andet job med skiftende stillinger, varierende, enklere mindre krævende opgaver og reduceret tid foran skærm. Dette er imidlertid ikke forsøgt.

Det anføres af klager, at det at sidde ved en skærm ikke er værre eller bedre end andet, men det er der ikke lægeligt dokumentation for.

Der er heller ikke lægeligt dokumentation for, at klager ikke vil kunne arbejdsprøves i andet erhverv.

Det som neuropsykologen skriver i erklæringen i bilag 7, er alene at nyindlæring vil udgøre en belastning, så det udelukker ikke, at klager vil kunne arbejdsprøves og på sigt arbejde i flere timer om ugen i en mere hensigtsmæssig jobfunktion. Det er imidlertid ikke forsøgt, hvilket kommer klager til skade.

Der kan ikke lægges vægt på udtalelsen fra kommunens hjerneskadekoordinator, der ikke har en lægelig baggrund, og som kun har set klager i en halv time.

Det fremgår af bilag M, at kommunens socialrådgiver mente, at klager skulle afprøves i en anden jobfunktion, men at klager ønskede at fastholde tilknytningen til sin tidligere arbejdsplads, hvilket utvivlsomt har haft betydning for kommunens vurdering.

Dertil kommer, at klager arbejder i 16 effektive timer om ugen i sit fleksjob, og det ikke er dokumenteret, at klager ikke vil kunne arbejde i mere end 16 timer i sit fleksjob. Der er ikke gjort forsøg på dette, hvilket kommer klager til skade ved vurderingen.

Ifølge bilag L er årsagen til, at klager har fri om mandagen, at hun ofte er helt smadret efter en weekend med mand og børn. Det fremgår desuden af bilag O, at klager bortset fra dårlige dage klarer alle dagligdags opgaver i hjemmet såsom morgenmad, kørsel af børn, madlavning, tøjvask, hundeluftning mv, og hvis der overskud, løber hun en lille tur.

Klager henviser til tilkendelsen af fleksjob, men grundlaget for dette er erklæringen fra neuropsykologen og udtalelsen fra kommunens hjerneskadekoordinator, og det har derfor ikke større vægt end disse erklæringer.

Dertil kommer, at det ikke fremgår af de kommunale oplysninger, at klager ikke kan arbejde i mere end 16 timer i fleksjobbet. Det fremgår tværtimod af rehabiliteringsteamets indstilling til fleksjob i bilag P, at skånebehov og arbejdsområde kan udvide sig over tid, hvorfor der bør laves en

konkret vurdering af arbejdsevne i forhold til fremtidige konkrete virksomhedspraktikker såvel som i fleksjob over tid.

Bemærkninger til speciallægeerklæringen fra neurokirurg ...

Speciallægeerklæringen fra neurokirurg ... er indhentet ensidigt af klager, uden at selskabet har haft indflydelse på opdraget til speciallægen eller valg af speciallæge og spørgetema. Dette er sket, selv om selskabet før indhentelsen af erklæringen anmodede klagers advokat om at få indflydelse på valg af speciallæge og spørgetema, jf. bilag V. Selskabet anmoder derfor om, at Ankenævnet ser bort fra erklæringen.

Selskabet har forelagt erklæringen for sin neurologiske lægekonsulent, der har stor erfaring i vurdering af sådanne sager, og lægekonsulenten har oplyst, at [speciallæge] er neurokirurg med speciale i at operere meningeomer (godartede bindevævstumorer i hjernen). Den foreliggende sag falder således lidt udenfor [speciallæges] aktuelle erfaringsfære.

Selskabets lægekonsulent påpeger desuden, at [speciallæge] har baseret sin vurdering på tidligere undersøgelser og vurderinger. Dette er ikke holdbart, fordi de tidligere undersøgelser ikke er nye, og der er sket en ændring i medicinindtag siden deres udarbejdelse. Det fremgår således af [speciallæges] erklæring, at klager siden 2021 har reduceret i smertestillende medicin og således ikke længere har et element af en medicinoverforbrugshovedpine. Dette var tidligere tilfældet ifølge speciallægeerklæringen fra neurolog ...

Ifølge selskabets lægekonsulent får 87 % af de patienter, der ophører med et overforbrug af migræne/hovedpinemedicin og/eller håndkøbssmertestillende medicin, både det alment bedre og færre dage med hovedpine og/eller hovedpine med reduceret medicin.

Der mangler derfor en mere detaljeret gennemgang af klagers nutidige funktionsniveau i fritid og på arbejde for at kunne vurdere klagers nuværende erhvervsevne.

Dette forudsætter en udredning, der omfatter en arbejdsprøvning indenfor det brede arbejdsmarked under iagttagelse af relevante skånehensyn. Det er ikke en lægelig opgave at vurdere erhvervsevnetabet, da det ikke er lægevidenskabeligt veldefineret.

Retslægerådet har ifølge lov om retslægerådet § 1 til opgave at afgive lægevidenskabelige skøn mv. Retslægerådet har flere gange tilkendegivet, at spørgsmål om erhvervsevne mv. falder udenfor Retslægerådets kompetence, og Retslægerådet besvarer generelt ikke sådanne spørgsmål. Som bilag X vedlægges forskellige erklæringer og afgørelser angående dette spørgsmål, idet der især henvises til svaret på spørgsmål 5 i Retslægerådets erklæring af 16. november 2010, svaret på spørgsmål 5 i Retslægerådets erklæring af 5. december 2013 og svaret på spørgsmål 9 i Retslægerådets erklæring af 17. december 2019.

Der kan derfor ikke lægges vægt på, at [speciallæge] har vurderet, at klager har et erhvervsevnetab på 50 %, eller at speciallægen har vurderet, at klager vil have meget svært ved at håndtere en større samlet arbejdsbelastning, for det er ikke er lægeligt skøn men derimod et juridisk skøn, der skal foretages af retten/Ankenævnet under hensyn til sagens samlede omstændigheder."

Klagerens advokat har i brev af 23/5 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Klager fastholder idet hele påstand, sagsfremstilling og anbringender anført i klagers indlæg af 1. april 2024.

Selskabets indlæg af 30. april 2024 er generelt en gentagelse af det, som selskabet tidligere har anført i indlæg under klagesagen og i korrespondance med klager.

Ad speciallægeerklæring fra overlæge dr. med ... (bilag 1).

Det står klager helt frit at konsultere læger og specialister og fremlægge udtalelser/vurderinger fra disse under sagens behandling for Ankenævnet.

Det er i øvrigt præcis samme tilgang selskabet har, når selskabet i diverse skrivelser og indlæg refererer til vurderinger fra selskabets egne lægekonsulenter. De af parterne ensidigt indhentede udtalelser/ erklæringer kan indgå i sagens behandling og tillægges den betydning/bevisværdi som Ankenævnet måtte beslutte.

Selskabets kritik af overlæge ... afvises både i forhold til hans faglige kompetencer og indholdet i hans erklæring.

Det er i øvrigt påfaldende, at selskabet anfører, at det er uholdbart, at overlæge dr. med ... baserer sin vurdering på tidligere undersøgelser og vurderinger, da der er sket ændringer.

Det er vel præcis de samme undersøgelser og vurderinger som selskabet lægger til grund for selskabets vurdering af klagers arbejdsevne i øvrigt suppleret med selskabets egne lægekonsulenters vurderinger..... Selskabets indsigelser skal i det hele afvises som grundløse og udtryk for en upassende dobbeltmoral.

Ad Fleksjob:

Selskabets 'vurdering' af den jobafklaring, som klager har været igennem ved Jobcenter ... , jf. bilag L, M, N, O, P, Q, R afvises.

Selskabet har intet anført som svækker eller underkender Jobcenterets og Rehabiliteringsnævnets vurdering af klagers situation og arbejdsevne. En vurdering som klart og tydeligt underbygger at klagers generelle arbejdsevne er nedsat med mere end halvdelen."

Det fremgår af neuropsykologisk undersøgelse af 6/10 2021:

"Konklusion

[Klageren], som er ... år gammel, er undersøgt på foranledning af ... Kommune. I 2015 pådrog hun sig et hovedtraume i forbindelse med en ski ulykke. Ud fra de tilgængelige oplysninger vurderer, jeg at det er sandsynligt, at hun ved ulykken pådrog sig en hjernerystelse, men formentlig også et nakketraume. Året efter blev hun ramt af meningitis. Efterfølgende har hun oplevet vedvarende gener i form af hovedpine, nakkesmerter, alment ubehag og kognitive vanskeligheder. Hun har været delvist sygemeldt det meste af tiden, men har vedvarende forsøgt at forøge sin arbejdstid. Hun nåede i en periode at være raskmeldt, men efter et tilbagefald med forværring af hovedpinen, måtte hun sygemelde sig og arbejder nu seksten timer om ugen. Hun har stor frihed til at planlægge sit arbejde og kan udføre det meste af sit arbejde hjemmefra.

Resultaterne af den aktuelle neuropsykologiske testning vurderes at give et retvisende billede af [klagerens] kognitive kapaciteter. Hun vurderes at have præmorbide intellektuelle ressourcer omkring middel, formentlig med en force i den nonverbale problemløsning. I forhold hertil ses reduceret verbal opmærksomhedsspændvidde og arbejdshukommelse, reduceret indlæringsevne, mest udpræget for verbalt materiale, samt nedsat funktion, når der stilles krav til 'multi tasking'. Hendes

styrke er fortsat, at hun har et godt overblik og et basalt hurtigt tempo. Det er min vurdering, at de

kognitive vanskeligheder er betinget af smerteproblematikken. Jeg finder ikke tegn på, at psykiske,

sociale eller personlighedsmæssige faktorer påvirker tilstanden væsentlig i negativ retning, og hun fremstår generelt reel i beskrivelsen af sin situation. Den arbejdsevne, som afspejles i hendes nuværende arbejdstid, skønnes derfor også at være et godt mål, for hendes reelle arbejdsevne.

Samlet set vurderer jeg således, at [klagerens] arbejdsevne er varigt og væsentligt begrænset. Der skønnes at være varige skånehensyn i form af nedsat arbejdstid, mulighed for hvil og rolige omgivelser. Hun synes også at have gavn af at have en høj grad en kontrol over sin egen arbejdsituation. Jeg vurderer, at hun aktuelt profiterer af, at hun er på en arbejdsplads, hvor hun kan trække på kendte rutiner. Hvis hun skal afprøves på en anden arbejdsplads, vil hun skulle tilegne sig mange nye rutiner og information, hvilket må forventes at udgøre en markant belastning, i og med at testningen påviser problemer med netop nyindlæring. Jeg kan ikke pege på behandlings- eller træningstiltag, som kan forventes at forbedre arbejdsevnen."

Det fremgår af neurologisk speciallægeerklæring af 28/10 2021:

"Resume:

...-årig kvinde, som efter skistyrte i januar 2015 udvikler postcommotionelt syndrom og kronisk spændingshovedpine. April 2016 viral meningit med forværring og yderligere kronificering af tilstanden.

Foråret 2020 atter forværring af hovedpinen, med 'new daily persistent headache', der skønnes at have karakter af kronisk spændingshovedpine. Der er dog samtidig et næsten dagligt forbrug af håndkøbs smertestillende medicin.

Objektivt findes patienten med upåfaldende neurologisk undersøgelse, de kognitive screenings-test med påvirket koncentration og opmærksomhed og dertil med udtalt ømhed af de perikranielle muskler.

Konklusion:

1. Der skønnes at være tale om en kronisk spændingshovedpine, men pga det næsten daglige forbrug af smertestillende, kan der være et element af medicinoverforbrugshovedpine. Anbefaler at forbruget af panodil og ibuprofen begrænses til max. 15 dage om måneden. De kognitive besvær skønnes forklaret ved den dagligt forekommende hovedpine.
2. Udover at en vis reduktion af hovedpinen vil forventes ved mindsket forbrug af smertestillende medicin, skønnes tilstanden at være kronisk og stationær.
3. Den kroniske hovedpine skønnes at påvirke patientens funktionsniveau og reducere hendes erhvervsevne.

4. Der skønnes at være en sammenhæng mellem patientens beskrivelse af reduceret funktionsniveau og hendes fremtræden. Bl.a. bekræfter de kognitive screeningstests en vis udtrætning og reduceret opmærksomhed, som skønnes at være reel.
5. Der skønnes at være fuld overensstemmelse mellem den beskrevne helbredstilstand og den fremtræden som observeres under konsultationen."

Det fremgår af rehabiliteringsteamets indstilling af 12/1 2022:

"Indstilling: Fleksjob

...

Vurdering:

Kroniske følger efter tidligere hovedtraume samt meningitis.

Behandlingsmulighederne er afprøvet og udtømte, tilstanden stationær. Der er varige skånehensyn som anført.

...

Helbredsmæssigt kan der ikke peges på yderligere behandlingsmuligheder og tilstanden vurderes varig.

Rehabiliteringsteamet vurderer at [klageren] er afklaret i forhold til uddannelse og beskæftigelse, og at hun ikke kan arbejde på ordinære vilkår. Dette begrundes med at [klageren] vurderes afprøvet i forhold til ethvert erhverv og at alle relevante tilbud efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats, samt andre foranstaltninger i forhold til at opnå ordinær beskæftigelse har været afprøvet og vurderes udtømte.

Det vurderes formålsløst at iværksætte yderligere udviklende foranstaltninger, da alle relevante skånehensyn har været tilgodeset i udviklingsforløb og vurderes at have givet et retvisende billede af arbejdsevnen. Teamet har i sin indstilling lagt særlig vægt på oplysningerne fra fastholdelseskonsulenten og sammenhængen til helbredstilstanden, hvor der vurderes at være god overensstemmelse mellem det fremviste funktionsniveau og helbredstilstanden.

[Klageren] vurderes at have varige og så væsentlige begrænsninger i arbejdsevnen, at hun ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Teamet er opmærksom på, at [klageren] ikke har deltaget i en udviklende og afklarende virksomhedspraktik i en ekstern virksomhed. Ud fra en samlet vurdering, herunder vurderingen fra neuropsykologen, vurderes det, at en ekstern virksomhedspraktik vil medføre en forværring af hendes funktionsniveau indtil hun er bekendt med nye arbejdsopgaver. Teamet vurderer, at nuværende arbejdsområde kan anvendes bredt i forhold til arbejdsmarkedet.

Der peges på fleksjob, hvori der lægges vægt på en dynamisk proces, da skånebehov og arbejdsevne kan ændre eller udvikle sig over tid, herunder bør der laves en konkret vurdering af arbejdsevne i forhold til fremtidige konkrete virksomhedspraktikker og fleksjob.

[Klagerens] arbejdsevne ses som en åbning for, at der kan ske udvikling i timer, effektivitet og/eller opgaver i virksomhedspraktikker såvel som i fleksjob over tid.

Forventet ansættelse i fastholdelsesfleksjob hos [virksomhed]. [Klagerens] arbejdsopgaver er markedsføring, telefonpasning, administration/kontor opgaver, servicering af kunder.

Skånehensyn:

- Nedsat tid
- Behov for flere og faste pauser,
- Behov for en ugentlig restitutionsdag
- Undgå fysisk belastende arbejdsopgaver
- Fleksibel mødetid (der vil være tale om mulighed for en eller flere hjemmearbejdsdage om ugen)
- Behov for varierende arbejdsopgaver/arbejdsstillinger"

Det fremgår af neurokirurgisk speciallægeerklæring af 10/3 2024 indhentet af klageren:

"Resumé og konklusion

Det drejer sig om en ...-årig kvinde, som i 2015 fik hjernerystelse under i voldsom fald på ski i ..., og som i 2016 fik virusmeningitis. Efterfølgende har hun haft et langvarigt forløb med varierende grader af hovedpine, svimmelhed og kognitiv påvirkning, som har reduceret hendes samlede funktionsniveau og daglige overskud, idet hun foruden hovedpine oplever en væsentligt øget trættelighed, som kræver en planlægning og økonomisering med de daglige tilgængelige funktionsressourcer. Hun har i samarbejde med sagsbehandler i kommunalt jobcenter et fleksjob 4 gange 4 timer/uge med nogenlunde de samme arbejdsopgaver som tidligere, men hvor hun har en høj grade af selvtilrettelægning af opgaverne med bl.a. hjemmearbejde. Jobcentret er enige i hendes nuværende arbejdskapacitet og aftalen er permanent sv.t. 16 timer/uge. Dette er i overensstemmelse med den neuropsykologiske test, hvor konklusionen også var, at hendes nuværende fleksjobtimetal svarer til hendes arbejdskapacitet.

Efter min vurdering er der sammenhæng mellem uheldet i 2015 og sygdomstilfældet i 2016 og de nuværende gener, idet der ikke er eller har været andre forhold hverken før eller efter, som kan have væsentlig indflydelse på tilstanden og funktionsniveauet. Ved objektiv undersøgelse nu finder jeg, at [klageren] er reel i sin symptomfremstilling, og hun frembyder ingen tegn på psykisk overbygning på symptomatologien.

Som det fremgår finder både jobcentret og den neuropsykologiske vurdering, at [klagerens] nuværende arbejdstid er passende ud fra en helhedsbetragtning af hendes samlede kapacitet i dagligdagen svarende til et erhvervsevnetab > 50 %, hvilket også er min vurdering. Der er ingen tvivl om, at [klageren] vil have meget svært ved at håndtere en større samlet arbejdsbelastning, hvilket i givet fald kan medføre yderligere reduktion af funktionsniveauet på længere sigt.

Jeg kan ikke foreslå yderligere udredning eller behandling, som på afgørende vis vil kunne forøge funktionsniveauet."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"3.2. Forsikringsdækninger ved nedsat erhvervsevne

§ 33. Tab af erhvervsevne

Stk. 1. Generelt

AP Pension udbetaler en løbende forsikringsydelse, hvis forsikredes erhvervsevne i forsikringstiden bliver nedsat med 1/2 respektive 2/3 af den fulde erhvervsevne på grund af forsikredes sygdom eller ulykke, og forsikrede på baggrund heraf oplever et indtægtstab.

Det fremgår af forsikredes pensionsoversigt, om forsikrede har ret til udbetaling ved 1/2 eller 2/3 erhvervsevnenedsættelse.

Erhvervsevnenedsættelsen skal kunne dokumenteres efter undersøgelser på et lægefagligt anerkendt grundlag og i overensstemmelse med den lægefaglige tradition.

Erhvervsevnen skal være nedsat i dækningsberettiget grad, og indtægtstab til stede, uafbrudt i en karenperiode på 3 måneder, før forsikringen kan komme til udbetaling, og forsikringsbegivenheden dermed indtræder. Forsikringen skal ligeledes være i kraft i hele karenperioden. En anden karenperiode kan være aftalt. Karenperiodens længde fremgår af forsikredes pensionsoversigt.

Karenperioden løber tidligst fra det tidspunkt, hvor forsikrede har konsulteret en læge.

AP Pension foretager både en vurdering af, om erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, jf. stk. 2 om 'Vurdering af erhvervsevnetabet', samt en vurdering af det konkrete indtægtsstab, jf. stk. 3 om 'Udbetalingens størrelse'.

Stk. 2. Vurdering af erhvervsevnetabet

I vurderingen af, om forsikredes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, indgår en helbredsmæssig og en økonomisk vurdering. AP Pension vurderer således, om forsikredes mulighed for at opretholde en passende indtjening er nedsat i dækningsberettiget grad som følge af forsikredes helbredsmæssige begrænsninger.

Den midlertidige vurdering af erhvervsevnen i eget erhverv

Når AP Pension vurderer, om forsikredes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad efter karenperiodens udløb, foretages en vurdering af, om erhvervsevnen er nedsat i forsikredes eget erhverv, det vil sige en vurdering af, hvorvidt forsikrede er i stand til at passe sit nuværende arbejde. Forsikredes erhvervsevne er således nedsat i dækningsberettiget grad, hvis AP Pension skønner, at

forsikrede ikke længere er i stand til at tjene mere end $\frac{1}{2}$ henholdsvis $\frac{1}{3}$ af sin sædvanlige løn i sit nuværende erhverv af helbredsmæssige årsager.

Er erhvervsevnen i forsikredes eget erhverv nedsat i dækningsberettiget grad, kan forsikrede få udbetaling i en periode, som fastsættes af AP Pension, forudsat at forsikrede har et indtægtstab, jf. stk. 3 om 'Udbetalingens størrelse'. Perioden kan forlænges flere gange, hvis forsikrede fortsat opfylder betingelserne for udbetaling.

Når AP Pension vurderer, at forsikrede ikke længere kan vende tilbage til sit eget erhverv eller senest 18 måneder efter 1. dag i karenperioden, overgår selskabet til at foretage en vurdering af den generelle erhvervsevne. AP Pension kan dog udskyde vurderingen af den generelle erhvervsevne en eller flere gange, hvis selskabet finder det relevant, og så fortsætter udbetalingerne efter reglerne for midlertidig vurdering af erhvervsevnen i forsikredes eget erhverv.

Den generelle vurdering af erhvervsevnen

Når AP Pension overgår til at foretage en generel vurdering af forsikredes erhvervsevne, vurderer selskabet erhvervsevnen i både forsikredes eget erhverv og i andre erhverv.

Forsikredes erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis AP Pension skønner, at forsikrede, af helbredsmæssige årsager, ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/2 henholdsvis 1/3 af, hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse, erfaring og alder kan tjene inden for samme geografiske område. Såfremt forsikredes hidtidige indtjening er mindre end, hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse, erfaring og alder inden for samme geografiske område gennemsnitligt kan tjene, er forsikredes erhvervsevne først nedsat i dækningsberettiget grad, hvis AP Pension skønner, at forsikrede ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/2 henholdsvis 1/3 af sin egen hidtidige indtjening.

Ved vurderingen af, hvor meget forsikrede kan tjene, indgår forsikredes helbredstilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse, samt en vurdering af, hvorvidt forsikrede er egnet til omskoling eller uddannelse. Dette sammenlignes med, hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse, erfaring og alder kan tjene indenfor samme geografiske område.

Vurderer AP Pension, at forsikrede er egnet til omskoling eller uddannelse, opfylder forsikrede ikke betingelserne for udbetaling ved nedsat erhvervsevne. Selskabet tager dog i konkrete tilfælde stilling til om, og med hvilket beløb, selskabet vil yde støtte under omskoling eller uddannelse.

Ved vurderingen af, hvor meget forsikrede kan tjene, tages der ikke hensyn til forhold på arbejdsmarkedet, herunder hvorvidt forsikrede vil være i stand til at få arbejde med sin baggrund og uddannelse – samt eventuelle manglende danske mundtlige eller skriftlige sprogkunderskaber."

Nævnet udtaler:

Klageren, som er født i 1970'erne, var i januar 2015 udsat for en skiulykke, hvorefter hun var sygemeldt i 8 uger på grund af hovedpine og svimmelhed. I april 2016 oplevede hun forøget hovedpine, og det blev vurderet, at hun havde meningitis. Fra juli 2016 til marts 2019 øgede klageren arbejdstiden, hvorefter hun arbejdede fuld tid. I februar 2020 oplevede hun igen øget hovedpine. Fra juni 2020 til juni 2021 øgede hun arbejdstiden fra 12 timer til 16 timer om ugen. Hun blev i januar 2022 tilkendt fleksjob og pr. 1/2 2022 blev hun ansat i et fleksjob hos sin hidtidige arbejdsgiver med en ugentlig arbejdstid på 16 timer. Selskabet har ydet midlertidig dækning fra 1/6 2020 til 1/3 2022, hvor selskabet overgik til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne, som selskabet har vurderet, ikke er nedsat med halvdelen. Klageren ønsker fortsatte ydelser.

Selskabet har anført, at der er ikke helbredsmæssige og kommunale oplysninger, der dokumenterer, at klageren ikke er i stand til at varetage et arbejde på mindst halv tid på det brede arbejdsmarked, hvis hendes skånehensyn tilgodeses. Selskabet har anført, at der er begrænsede

objektive fund, og at klageren ikke har taget imod relevante neurologiske behandlingstiltag. Selskabet har anført, at klageren var i stand til at vende tilbage til sit arbejde på fuld tid i flere år, og at der ikke ses at være nogen forklaring på klagerens forværrede hovedpine. Selskabet har anført, at klageren ikke er arbejdsprøvet på det brede arbejdsmarked. Selskabet har anført, at klageren arbejder 16 timer om ugen i en stilling, hvor hendes skånehensyn ikke fuldt ud tilgodeses, idet hun har meget hovedbelastende skærmarbejde. Selskabet har anført, at der er "ingen lægelig begrundelse for, at klager holder fri om mandagen", at "klager klarer alle daglige pligter i hjemmet med 3 børn og en mand, og at hun derudover formår at løbe og træne", og at "årsagen til, at klager havde fri om mandagen, er at hun ofte var helt smadret efter en weekend med mand og børn".

Klageren har anført, at hun siden 2015 har forsøgt at vende tilbage til fuld tid, at hun har været sygemeldt af flere omgange, og at forløbet er kendetegnet ved, at hun arbejder sig op til et vist antal timer, hvorefter hun må sygemelde sig igen. Klageren har forsøgt mange ting for at slippe af med hovedpinen, herunder fysioterapi, kiropraktor, kraniosakral terapi, funktionel neurologi, osteopat, smerteklinik, zoneterapi, akupunktur og heling, uden at det har hjulpet i væsentlig grad. Klageren har anført, at hun er grundigt udredt, og at kommunen har vurderet, at en ekstern arbejdsprøvning vil forværre hendes gener. Klageren har anført, at hendes arbejdsområde kan anvendes bredt i forhold til arbejdsmarkedet, og at hun er tilkendt fleksjob med 16 timer om ugen. Klageren har anført, at alt stimuli påvirker hendes hoved, og at skærmarbejde hverken er bedre eller værre end andet arbejde.

Det fremgår af neuropsykologisk undersøgelse af 6/10 2021, at klagerens "arbejdsevne er varigt og væsentligt begrænset. Der skønnes at være varige skånehensyn i form af nedsat arbejdstid, mulighed for hvil og rolige omgivelser. Hun synes også at have gavn af at have en høj grad en kontrol over sin egen arbejdssituation. Jeg vurderer, at hun aktuelt profiterer af, at hun er på en arbejdsplads, hvor hun kan trække på kendte rutiner. Hvis hun skal afprøves på en anden arbejdsplads, vil hun skulle tilegne sig mange nye rutiner og information, hvilket må forventes at udgøre en markant belastning, i og med at testningen påviser problemer med netop nyindlæ-

ring. Jeg kan ikke pege på behandlings- eller træningstiltag, som kan forventes at forbedre arbejdsevnen".

Det fremgår af neurologisk speciallægeerklæring af 28/10 2021, at "Der skønnes at være tale om en kronisk spændingshovedpine, men pga. det næsten daglige forbrug af smertestillende, kan der være et element af medicinoverforbrugshovedpine. anbefaler at forbruget af panodil og ibuprofen begrænses til max. 15 dage om måneden. De kognitive besvær skønnes forklaret ved den dagligt forekommende hovedpine. Udover at en vis reduktion af hovedpinen vil forventes ved mindsket forbrug af smertestillende medicin, skønnes tilstanden at være kronisk og stationær. Den kroniske hovedpine skønnes at påvirke patientens funktionsniveau og reducere hendes erhvervsevne. Der skønnes at være en sammenhæng mellem patientens beskrivelse af reduceret funktionsniveau og hendes fremtræden. Bl.a. bekræfter de kognitive screeningstests en vis udtrætning og reduceret opmærksomhed, som skønnes at være reel. Der skønnes at være fuld overensstemmelse mellem den beskrevne helbredstilstand og den fremtræden som observeres under konsultationen".

Det fremgår af rehabiliteringsteamets indstilling af 12/1 2022, at klageren "er afklaret i forhold til uddannelse og beskæftigelse, og at hun ikke kan arbejde på ordinære vilkår. Dette begrundes med at [klageren] vurderes afprøvet i forhold til ethvert erhverv og at alle relevante tilbud efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats, samt andre foranstaltninger i forhold til at opnå ordinær beskæftigelse har været afprøvet og vurderes udtømte. Det vurderes formålsløst at iværksætte yderligere udviklende foranstaltninger, da alle relevante skånehensyn har været tilgodeset i udviklingsforløb og vurderes at have givet et retvisende billede af arbejdsevnen. ... [Klageren] vurderes at have varige og så væsentlige begrænsninger i arbejdsevnen, at hun ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Teamet er opmærksom på, at [klageren] ikke har deltaget i en udviklende og afklarende virksomhedspraktik i en ekstern virksomhed. Ud fra en samlet vurdering, herunder vurderingen fra neuropsykologen, vurderes det, at en ekstern virksomhedspraktik vil medføre en forværring af hendes funktionsniveau indtil hun er bekendt med nye arbejdsopgaver. Teamet vurderer, at nuværende arbejdsområde

kan anvendes bredt i forhold til arbejdsmarkedet. ... [Klagerens] arbejdsevne ses som en åbning for, at der kan ske udvikling i timer, effektivitet og/eller opgaver i virksomhedspraktikker såvel som i fleksjob over tid. ... Skånehensyn: -Nedsat tid, -Behov for flere og faste pauser, -Behov for en ugentlig restitutionsdag, -Undgå fysisk belastende arbejdsopgaver, -Fleksibel mødetid (der vil være tale om mulighed for en eller flere hjemmearbejdsdage om ugen), -Behov for varierende arbejdsopgaver/arbejdsstillinger".

Det fremgår af neurokirurgisk speciallægeerklæring af 10/3 2024, at der er "sammenhæng mellem uheldet i 2015 og sygdomstilfældet i 2016 og de nuværende gener, idet der ikke er eller har været andre forhold hverken før eller efter, som kan have væsentlig indflydelse på tilstanden og funktionsniveauet. Ved objektiv undersøgelse nu finder jeg, at [klageren] er reel i sin symptomfremstilling, og hun frembyder ingen tegn på psykisk overbygning på symptomatologien. Som det fremgår finder både jobcentret og den neuropsykologiske vurdering, at [klagerens] nuværende arbejdstid er passende ud fra en helhedsbetragtning af hendes samlede kapacitet i dagligdagen svarende til et erhvervsevnetab > 50 %, hvilket også er min vurdering. Der er ingen tvivl om, at [klageren] vil have meget svært ved at håndtere en større samlet arbejdsbelastning, hvilket i givet fald kan medføre yderligere reduktion af funktionsniveauet på længere sigt. Jeg kan ikke foreslå yderligere udredning eller behandling, som på afgørende vis vil kunne forøge funktionsniveauet".

Nævnet bemærker, at det er klageren, som skal bevise, at hendes helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen efter den 1/3 2022, og at hun med de rette skånehensyn ikke er i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad en fuldt arbejdsdygtig person med tilsvarende uddannelse, erfaring og alder kan tjene inden for samme geografiske område.

Ankenævnet for Forsikring

23.

100477

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klagerens skånehensyn i form af nedsat tid, pauser, ugentlig restitutionsdag, undgå fysisk belastende arbejdsopgaver, fleksibel mødetid og varierende arbejdsopgaver og arbejdsstillinger ikke i sig selv tilsiger, at hun ikke skulle kunne arbejde mere end halvdelen på det brede arbejdsmarked.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren efter ulykken og sygdommen genoptog sit arbejde på fuld tid i en længere periode, og at der ikke ses at være beskrevet en sådan helbredsmæssig forværring af klagerens tilstand, som kan forklare, at klageren herefter maksimalt er i stand til at arbejde 16 timer om ugen.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren – der ikke er afprøvet på det brede arbejdsmarked – ved blot en minimal forøgelse af sin arbejdstid på 16 timer om ugen vil komme over halv arbejdstid, og at der ikke ses at være nogen lægelig begrundelse for, at klageren holder fri om mandagen. Det må lægges til grund, at klageren vil være stand til at øge sin arbejdstid i et mindre krævende arbejde, herunder i et arbejde med mindre skærmarbejde, idet skærmarbejde erfaringsmæssigt kan have en negativ betydning for hovedpinegener.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Hans-Jørgen Nymark Beck

Ankenævnet *for* Forsikring

24.

100477